

ושמרתם את המצות. מצה איהי שמורה לבעלה, דאיהו ו'. וביה אתעביד מצוה.

ומאן דנטיר לה לגבי יה, דגניזין במ"ץ מן מצה, ואינון. י"ם ה"ץ. ומני קדשא בריה הוא לברך לה שבע ברכות ליל פסח, דאינון שבע הנערות דילה, שצ"ם חנכ"ל. ומני לאעברא מנהון חמץ ומחמצת, דאינון עננים חשוכין דמכסין על נהורין, דשבעה ככבי לכת, דאתמר בהון (בראשית מא) ותבאנה אל קרבנה ולא נודע פי באו אל קרבנה ומראיהן רע, חשוף פאשר בתחלה. דכל כף חשוכא דעננין דלהון, דלא נכלין נהורין לאנהרא להון, ובגין דא ולא נודע פי באו אל קרבנה. (ע"כ רע"א מהימנא).

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית, דא חיה דאתאחד בה עשו. קנה: תנינן, דביומא דנסב שלמה מלפא בת פרעה, בא גבריא, נעץ קנה בימא רבא, ועליה אתבני קרתא דרומי. מאי קנה. דא דכורא דהאי חיה (דף ר"ב ע"א) בישא, דאית ליה סטרא זעירא באחדותא דקדושה. ודא איהו קנה, דנעץ בימא רבא. ובגין כף איהי שלטא על עלמא, ועל שולטנו דא כתיב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שולטנותא וראש לכל מלכוון. תו קנה, דזמין קדשא בריה הוא לתברא ליה פקנה דא.

תא חזי, במצרים איהי שלטא, ומנה נפקו פמה שלטנין לזנייהו, וכלא ברזא דחמץ, פיון דתבר לה קדשא בריה הוא, אפיק חמץ ואעיל מצה. פמה. בחוטא זעירא מכלא, תבר ח' חמץ, ואתעביד מצה. אינון אתוון. אלא דתבר ח' דהאי חיה, דאקרי חמץ. ועל דא אקרי חית קנה, דנח לאתברא כקנה דא. פמה

פמה? בחוט קטן מהכל שבר אות ח' של חמץ, ונעשה מצה. חיה זו, שנקרא חמץ. ועל זה נקרא חית קנה, שנוח לשפרו

(שמות יב) ושמרתם את המצות. מצה היא שמורה לבעלה, שהיא אות ו', וכו' נעשית מצוה.

ומני ששומר לה בשביל י"ה הגנוזים באותיות מ"ץ ממצה, והם י"ם ה"ץ. וצוה הקדוש ברוך הוא לברך אותה בשבע ברכות ליל פסח, שהן שבע הנערות שלה, שהן שצ"ם חנכ"ל. וצוה להעביר מהן חמץ ומחמצת, שהם עננים חשוכים שמכסים על אורות של שבעה כוכבי לכת, שנאמר בהם (בראשית מא) ותבאנה אל קרבנה ולא נודע פי באו אל קרבנה ומראיהן רע. חשוף פאשר בתחלה. שכל כף החשוף של העננים שלהם, שלא יכולים אורות להאיר להם, ומשום זה נאמר ולא נודע פי באו אל קרבנה. (ע"כ רע"א מהימנא).

רבי שמעון פתח ואמר, (תהלים סח) גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית - זו החיה שאחוז בה עשו. קנה - למדנו, שפיום שישא שלמה המלך את בת פרעה, בא גבריא, נעץ קנה בים הגדול, ועליו נבנית עיר של רומי. מהו קנה? זה הנזכר של זו החיה רעה, שיש לו צד קטן באחיותו בקדשה. וזהו קנה שנעוץ בים הגדול, ומשום זה היא שולטת על העולם, ועל שלטון זה כתוב, (ישעיה יט) קנה וסוף קמלו. קנה, שלטון וראש לכל המלכות. ועוד קנה, שעתידי הקדוש ברוך הוא לשבר אותו פקנה זה.

בא וראה, במצרים היא שולטת, וממנה יוצאים פמה שלטונים למיניהם, והכל בסוד של חמץ. פיון ששבר אותה הקדוש ברוך הוא, הוציא חמץ ומכניס מצה. אלו אותיות, אלא ששבר ח' של כמו קנה זה. פמה נשבר? בחוט

קטן כמו שערה שבר ח' ועבר מאיתנה, והיה מצה. ועל זה כתוב גער חית קנה. גער ביה הקדוש ברוך הוא, ונשבר ח' של חמץ ונעשה ה'. (ועבר ח' של חמץ ונעשה).

ועתיד הקדוש ברוך הוא לשבר לו לאותו קנה כמו זה, ישבר רגל ק' מקנה, וישאר הנה. (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. מהו ופעלתו? זה פעל של אותה ק' (פעלה של אותו חמץ) שישבר אותה, והיא פעלה של לפניו, והוא יעביר רגלו ויהיה הנה, שנאמר (שם מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה - זה קנה שאחוז בו עשו, שהיא עיר רומי הגדולה, שנעץ גבריאל קנה בים הגדול, וכנו עליה כרף גדול של רומי. קנה של חמץ. וכאשר תבא גאלתם של ישראל, ישברו אותו. זהו שכתוב גער חית קנה עדת. ומיד עובר חמץ מהעולם. המחמצת שלו היא רומי. ותתגלה מצה בעולם, שהיא בית המקדש של בית ראשון ובית שני.

אמר המנורה הקדושה (הרועה הנאמן), שהם פנגד בת עין ימין, ובת עין שמאל. והם פנגד (לחם משנה) רומי הגדולה ורומי הקטנה, וכנגד שני עננים שמכסים על בת עין ימין ושמאל. והם פנגד שאור וחמץ. ועד שאלו יתבערו מהעולם, כל יראה וכל ימצא אחד מהם, בית ראשון ובית שני לא יתגלו בעולם. והרפואה של ענני העין שהחשיכו לבת עין ימין ושמאל, מה תהיה רפואתם? המרירות של

אתבר. בחוטא זעירא פנימא, תבר ח' ואתעבר מאיתנה, והיה מצה. ועל דא כתיב, גער חית קנה, גער ביה קדשא בריך הוא, ואתבר ח' חמץ, ואתעביד ה'. (ס"א ואתעבר ח' חמץ ואתעביד).

וזמין קדשא בריך הוא. לתברא ליה לההוא קנה, פגוונא דא, יתבר רגליה דק' מקנה, וישתאר הנה. (ישעיה מ) הנה יי אלהים בחזק יבוא וזרעו משלה לו הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו. מאי ופעלתו. דא פעל דהיהיא ק' (ס"א פעלה דההוא חמץ) דיתבר לה, ואיהי פעלה לפניו, איהו יעבר רגליה, ויהא הנה (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם וגו'.

רעיא מהימנא

רבי שמעון פתח ואמר, גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים. גער חית קנה, דא קנה דאתאחד ביה עשו, דאיהי קרפא דרומי רבתא, דנעץ גבריאל קנה בימא רבא, וכנו עליה כרף גדול דרומי. קנה דחמץ. וכד ייתי פורקנא לישראל, יתבר ליה. הדא הוא דכתיב גער חית קנה עדת. ומתעבר מיד חמץ מעלמא. מחמצת דיליה רומי. ויתגליא מצה בעלמא, דאיהי בי מקדשא דבית ראשון ובית שני.

אמר בוצינא קדישא (ס"א רעיא מהימנא), דאינון לקבל בת עין ימין, ובת עין שמאל. ואינון לקבל (לחם משנה) רומי רפתי, רומי זעירא. לקבל תרין עננין, דמפסיין על פת עינא ומינא ושמאלא. ואינון לקבל שאור וחמץ. ועד דאלין יתבערון מעלמא כל יראה ובל ימצא חד מנייהו, בית ראשון ושני לא יתגליין בעלמא.

ואסוותא דעננא עינא, דאחשיף לבת עינא ימין ושמאל, מה יהא אסוותא דלהון. מרה דעגלא. והיינו

(ישעיה כז) שם ירעה עגל ושם ירפץ. שם ירעה עגל, דא משיח בן יוסף, דאתמר ביה (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ושם ירפץ, דא משיח בן דוד. חד אעבר רומי רפתי. וחד אעבר רומי זעירתא. דמיכאל וגבריאל ל לקבליהו אינון.

ובגין דא ח', דאיהו חוטא זעירא, תבר לה, וייעול ה' באתרהא. דבקדמיתא קנה וסוף קמלו. קנה שלטנותא דרומי, וסוף לכל מלכין, דעתיד קדשא ברין הוא לתברא ליה. גער חית קנה, גער חיה בישא, ח' מן חמץ, ואתבר רגליה מן מחמצת, דאתמר בה (משלי ה) רגליה ירדות מות. ועוד גער חית קנה, ותבר רגל קוף מן קנה, וישתאר הנה. מיד הנה יי אלהים בחזק יבא, (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן. הנה: ס' בטר אלה ומאתן.

ואמר (שמות מט) בוצינא קדישא, (בראשית מ"ו) כל הנפש לבית יעקב, ששים ושש. ששים, לאתערוותא דמשיח ראשון. ושש, לאתערוותא דמשיח שני. אשתארו ו' שנים לע"ב, לקיים בהו, (ויקרא כה) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר פרמך ואספת את תבואתה, דאתמר (ירמיה ב) קדש ישראל ליי ראשית תבואתה.

אם בן, מה כתיב לעיל (ירמיה לא) רנו לייעקב שמחה. אלא ארבע גאלות עתידין למהוי, לקבל ארבע פוסות דפסח. בגין דישראל מפוזרין בארבע פנות עלמא, ואינון דיהון רחוקין מאומין, אקדימו לרנו. ותנינו, לשתין. ותליתאין, לשתין ושית. ורביעאין לע"ב.

ופורקנין אלין, יהון בארבע חיון, בשם יהוה דרכיב עליהו. הדא הוא דכתיב, (חבקוק ג) פי תרכב על סוסיך מרכבתיך ישועה. דלקבליהו, ותער לתתא

שישראל מפוזרים בארבע פנות העולם, ואלו שיהיו רחוקים מהאמות, יקדימו לרנו. והשניים - לששים. והשלישיים - לששים ושש. והרביעיים - לשבעים ושנים.

ונאצלות אלו יהיו בארבע חיות, בשם יהו"ה שרוכב עליהם. זהו שכתוב (חבקוק א) פי תרכב על סוסיך מרכבתיך ישועה. שכנגדם יעורר למטה ארבעה דגלים ושנים עשר שבטים, בסוד של

העגל. וזהו שכתוב (ישעיה כז) שם ירעה עגל ושם ירפץ. שם ירעה עגל - זה משיח בן יוסף שנאמר בו (דברים לג) בכור שורו הדר לו. ושם ירפץ - זה משיח בן דוד. אחד להעביר את רומי הגדולה, ואחד להעביר את רומי הקטנה. ומיכאל וגבריאל כנגדם הם.

ומשום זה ח', שהוא חוט קטן, תשבר אותה, ותכנס אות ה' במקומה. שבתחלה נאמר קנה וסוף קמלו. קנה - שלטון של רומי. וסוף - לכל המלכויות, שעתידי הקדוש ברין הוא לשבר אותו. גער חית קנה - גער חיה רעה, שהיא אות ח' מחמץ, ושבר רגליה מן המחמצת, שנאמר בה (משלי ה) רגליה ירדות מות. ועוד גער חית קנה - שבר רגל הקוף מקנה, וישאר הנה. מיד - (ישעיה מ) הנה ה' אלהים בחזק יבא, (מא) ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אתן. הנה - ס', אחר אלה ומאתים.

ואמר המנורה הקדושה, נאמר (בראשית מז) כל הנפש לבית יעקב ששים ושש. ששים, להתעוררות של משיח ראשון. ושש, להתעוררות משיח שני. נשארו שש שנים לשבעים ושנים, לקיים בהם (ויקרא כה) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר פרמך ואספת את תבואתה, שנאמר (ירמיה ב) קדש ישראל לה' ראשית תבואתה.

אם בן, מה כתוב למעלה (שם לא) רנו לייעקב שמחה? אלא ארבע גאלות עתידות להיות כנגד ארבע פוסות של פסח. משום

שישראל מפוזרים בארבע פנות העולם, ואלו שיהיו רחוקים מהאמות, יקדימו לרנו. והשניים - לששים. והשלישיים - לששים ושש. והרביעיים - לשבעים ושנים.

ונאצלות אלו יהיו בארבע חיות, בשם יהו"ה שרוכב עליהם. זהו שכתוב (חבקוק א) פי תרכב על סוסיך מרכבתיך ישועה. שכנגדם יעורר למטה ארבעה דגלים ושנים עשר שבטים, בסוד של

יהוה מלך, יהוה מלך, יהוה מלך, (שמות טו)
יהוה ימלך לעלם ועד. שתיים
עשרה אותיות הן, כנגד שנים
עשר שבטים, ושנים עשר פנים
של שלשת האבות, שנאמר
עליהם, האבות הן הן המרפכה.
והם עשרה שבטים, אלף שנים.
שני שבטים - מאתים שנה.
ומי"ב אותיות תלויים ע"ב
שמות, שהם ע"ב שנים אחר
האלף ומאתים.

והם כ"ד, לכל חיה משלש חיות.
כ"ד הסוד שלו, (ישעיהו) וקרא זה
אל זה ואמר. והם שלש כתות
מכ"ד צורות. פת אחת אומרת
קדוש, וכת שניה אומרת קדוש,
וכת שלישית אומרת קדוש. מיד
מתעורר השמאל במ"ב אותיות,
ועושה דין בעמלק.

(דברים כב) כי יקרא קן צפור לפניך
בדרך - בעלי מקרא. בכל עץ -
בעלי משנה, שהם כאפרוחים
המקננים בענפי האילן. יש
שואמרים, בכל עץ - אלו ישראל,
שנאמר בהם (ישעיהו סה) כי כימי
העץ ימי עמי. או על הארץ - אלו
בעלי תורה (משנה), שנאמר בהם,
על הארץ תישן ויחי צער תחיה
ובתורה אפה עמל. אפרוחים -
אלו פרחי כהנה. או ביצים - אלו
שזן אותם הקדוש ברוך הוא
מקרני ראמים ועד ביצי כנים.
והאם רכצת על האפרוחים - בזמן
שהיו מקריבים קרבנות. מה
פתוב? לא תקח האם על הבנים.
חרב בית המקדש ובטלו
הקרבנות, מה פתוב? שלח
תשלח את האם. וגלו הבנים.
וזהו שנאמר ואת הבנים תקח לך,
מצד זה של האות ו', שהוא עולם

ארבע דגלין, ותריסר שבטין. ברזא דיהוה מלך, יהוה
מלך, (שמות טו) יהוה ימלך לעלם ועד. תריסר אתון אינון,
לקבל תריסר שבטין, וי"ב אנפין דתלת אבהן, דאתמר
עליהו האבות הן הן המרפכה. ואינון עשר שבטין, אלף
שנין. תרין שבטין, מאתן שנין. ומי"ב אתון, תליין ע"ב
שמהן, דאינון ע"ב שנין, פתר אלף ומאתן.

ואינון כ"ד, לכל חיה מתלת חיון. כ"ד רזא דיליה,
(ישעיהו) וקרא זה אל זה ואמר. ואינון תלת כתות,
מן כ"ד צורות. פת אחת אומרת קדוש, וכת תניינא
אומרת קדוש, וכת תלייתאה אומרת קדוש. מיד אתער
שמאלא במ"ב אתון, דעבד דינא בעמלק.

כי יקרא קן צפור לפניך בדרך, (דברים כב) מארי מקרא.
בכל עץ, מארי משנה. דאינון כאפרוחים, דמקננין
בענפי אילנא. אית דאמרי, בכל עץ, אלין ישראל. (ד
רנ"ב ע"ב) דאתמר בהו, (ישעיהו סה) כי כימי העץ ימי עמי.
או על הארץ, אלין מארי תורה (ד"א משנה), דאתמר בהו,
על הארץ תישן ויחי צער תחיה ובתורה אפה עמל.
אפרוחים: אלין פרחי כהנה. או ביצים: אלין דזן לזן
קדשא בריך הוא מקרני ראמים ועד ביצי כנים. והאם
רכצת על האפרוחים, בזמנא דהוו קריבין קרבנין. מה
כתיב לא תקח האם על הבנים.

חרב כי מקדש, ובטלו קרבנין, מה כתיב, שלח תשלח
את האם. וגלו הבנים, והיינו ואת הבנים תקח לך,
מסטרך דא דאת ו', דאיהו עולם ארוך דאתמר ביה (דברים
כב) למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שפלו ארוך.

ובאתר דקרבנין, תקינו צלותין, ומצפצפיין בקלין
דשירין. בקול דקריאת שמע, לגבי עמונדא
דאמצעיתא דאיהו לעילא. דהא אימא וברתא בגלותא,
ומיד דנחית, קשרין לה בברתא, דאיהי יד פהה, למטהו

ארוך שנאמר בו (דברים כב) למען ייטב לך והארכת ימים, לעולם שפלו ארוך.
במקום הקרבנות תקנו תפלות, ומצפצפים בקולות של שירים, בקול של קריאת שמע, לקראת
העמוד האמצעי שהוא למעלה. שהרי אמא וכת בגלות, ומיד שיוור, קושרים אותו בכת, שהיא